

Úlohy, které budou řešeny na cvičení

9.1 Příklad

Navrhňte bezkontextové gramatiky generující následující jazyky

a) $L_1 = \{0^{m+n}1^n0^m \mid 0 \leq n, m\}$.

b) $L_2 = \{0^i1^j \mid 0 \leq i < j\}$.

Zdůvodněte, proč gramatika $\mathcal{G}$ jazyk L generuje.

9.2 Příklad

Ke gramatice $\mathcal{G}$ zkonstruujte nevypouštěcí gramatiku $\mathcal{G}_1$, pro kterou $L(\mathcal{G}_1) = L(\mathcal{G}) - \{\varepsilon\}$. Gramatiku $\mathcal{G}_1$ zredukujte.

$$\begin{aligned} S &\rightarrow AB \mid \varepsilon \\ A &\rightarrow aAAb \mid bS \mid CA \\ B &\rightarrow BbA \mid CaC \mid \varepsilon \\ C &\rightarrow aBB \mid bS \end{aligned}$$

9.3 Příklad

Zredukujte gramatiku $\mathcal{G}$, která je dána pravidly:

$$\begin{aligned} S &\rightarrow SA \mid SB \mid \varepsilon \\ A &\rightarrow bSA \mid baS \\ B &\rightarrow aB \mid Ba \mid DA \\ C &\rightarrow aCB \mid bA \\ D &\rightarrow AB \end{aligned}$$

9.4 Příklad

Rozhodněte, zda gramatika $\mathcal{G}$ generuje aspoň jedno slovo, tj, zda $L(\mathcal{G}) \neq \emptyset$, kde $\mathcal{G}$ je dána pravidly:

$$\begin{aligned} S &\rightarrow aS \mid AB \mid CD \\ A &\rightarrow aDb \mid AD \mid BC \\ B &\rightarrow bSb \mid BB \\ C &\rightarrow BA \mid ASb \\ D &\rightarrow ABCD \mid \varepsilon \end{aligned}$$

9.5 Příklad

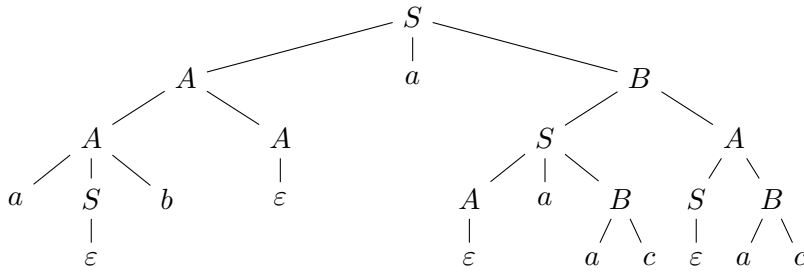
Je dána CF gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B\}$, $\Sigma = \{0, 1\}$ a P je

$$\begin{aligned} S &\rightarrow A \mid 0SA \mid \varepsilon \\ A &\rightarrow 1A \mid B1 \mid 1 \\ B &\rightarrow 0B \mid 0 \end{aligned}$$

Převed'te $\mathcal{G}$ do Chomského normálního tvaru.

9.6 Příklad

Je dán derivační strom v bezkontextové gramatice:

- Napište pravidla minimální CF gramatiky, ve které je to derivační strom.
- Napište levou derivaci odpovídající tomuto derivačnímu stromu.
- Rozložte výsledek derivačního stromu w na pět částí $w = w_1w_2w_3w_4w_5$ tak, že $w_2w_4 \neq \varepsilon$ a slovo $w_1w_2^2w_3w_4^2w_5$ je také generované gramatikou z bodu a).
- Rozhodněte, zda je gramatika víceznačná.

9.7 Příklad

Je dána gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C, D\}$, $\Sigma = \{a, b\}$ a pravidla P jsou dána

$$\begin{aligned}
 P : \quad & S \rightarrow AB \mid CS \mid AD \\
 & A \rightarrow AC \mid AD \mid a \\
 & B \rightarrow BC \mid b \\
 & C \rightarrow DS \mid SC \mid a \\
 & D \rightarrow BA \mid b
 \end{aligned}$$

Algoritmicky rozhodněte, zda gramatika $\mathcal{G}$ generuje slova w_1 a w_2 kde $w_1 = aaaba$ a $w_2 = abbaa$. Pokud ano, nakreslete derivační strom a napište jemu odpovídající levou derivaci.

9.8 Příklad

Je dána gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C, D\}$, $\Sigma = \{a, b, \}$ a pravidla P jsou dána

$$\begin{aligned}
 P : \quad & S \rightarrow BD \mid CD \mid DA \\
 & A \rightarrow CA \mid a \\
 & B \rightarrow CB \mid b \\
 & C \rightarrow AA \mid BC \mid DC \mid b \\
 & D \rightarrow AC \mid BB \mid CB \mid a
 \end{aligned}$$

Algoritmicky rozhodněte, zda slovo $w_1 = abaab$ je touto gramatikou generováno. Pokud ano, nakreslete derivační strom a napište levou derivaci.

Samostatná práce

9.9 Příklad

Navrhněte bezkontextovou gramatiku generující následující jazyk $L = \{a^n b^m a^n \mid m, n \geq 0\}$. Zdůvodněte, proč zkonstruovaná gramatika jazyk L generuje.

9.10 Příklad

Zredukujte gramatiku $\mathcal{G}$, která je dána pravidly:

$$\begin{aligned}\mathcal{G} : \quad & S \rightarrow aA \mid bB \mid aSa \mid bSb \mid \varepsilon \\ & A \rightarrow bCD \mid Dba \\ & B \rightarrow Bb \mid AC \\ & C \rightarrow aA \mid a \\ & D \rightarrow DE \\ & E \rightarrow \varepsilon\end{aligned}$$

Postup popište.